694/04

Den 29. marts 2004 blev i sag nr. 61.056:

xxxxx xxxxx xxxxxxxx
xxxxxxxxxxxx xxx
xxxx xxxxxxx

mod

StK:Pension
Tuborg Havnevej 14
Postboks 824
2900 Hellerup

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

Forsikringstageren, der har pensionsforsikringer i StK:Pension, klager over, at selskabet har ændret forsikringerne med tilbagevirkende kraft.

Selskabet har efter forsikringens oprettelse indsat klausuler under henvisning til, at klageren ved underskrivelsen af helbredserklæringer i henholdsvis 1999 og 2002 har afgivet urigtige oplysninger.

Klageren har i klageskrivelsen til nævnet anført, at hun lider af fibromyalgi. Hun påstår selskabet tilpligtet at yde hende en god behandling, herunder give hende en redegørelse over, hvad selskabet kan tilbyde hende.

Selskabet har over for nævnet anført, at selskabet finder, at det ved skrivelse af 10/3 2003 har besvaret de ovenfor stillede spørgsmål på tilfredsstillende vis. I netop omtalte skrivelse til klageren hedder det bl.a.:

> "I forbindelse med din ansøgning har vi fået oplysning om lidelser, du ikke har orienteret os om, da du blev optaget i pensionsordningen. På grund af disse oplysninger har vi ændret din pensionsordning.

Oprindeligt blev din pensionsordning oprettet på normale vilkår. Ordningen skulle dog have været oprettet med klausuler, fordi lidelserne opstod, før ordningen trådte i kraft. Derfor har vi ændret ordningen. Ændringen består i, at din pensionsordning nu er omfattet af klausuler.

Ændringerne gælder fra det tidspunkt, hvor ordningerne trådte i kraft og følger reglerne i pensionsregulativet og i de almindelige forsikringsbetingelser. Du kan se klausulerne i vedlagte policer, som erstatter den police, du fik tidligere.
…
Vi har gjort værdien op for hvert af dine ansættelsesforhold:

Police …-00
På grund af klausulen skal pensionsordningens værdi bruges til køb af livrente (pensionsdækning) den 01.04.2002. Vi har brugt værdien til pensionsdækning til dig selv. Pensionsdækningen er en alderspension og en alderssum. Alderspensionen bliver udbetalt månedsvis, fra du fylder 67 år. Alderssummen bliver udbetalt som et éngangsbeløb, når du fylder 67 år.

Havde du børn under 21 år den 01.04.2002, kan du vælge at få pension til børnene. Det vil dog indebære, at din pensionsdækning bliver mindre. Beløbene på den vedlagte forsikringsoversigt er beregnet under forudsætning af, at du ikke ønsker børnepension.

Vi beder dig give os besked inden 14 dage, hvis du vil have pension til dine børn. Hører vi ikke fra dig, fortsætter pensionsordningen uden børnepension, og det kan ikke senere ændres.

Police …-02
Policen er oprettet den 01.12.2001 som en del af dit ansættelses forhold ved S. V. Vi har vurderet at din erhvervsevne allerede på dette tidspunkt var nedsat med 2/3.

Vi har ved denne vurdering lagt vægt på, at du i mange år [har] haft ryg- og muskel samt ledsmerter. Derudover har du haft tiltagende psykiske problemer, som du er

behandlet for med antidepressiv medicin. Endvidere har du haft et vist alkohol- og medicinoverforbrug.

…

Afgørelsen betyder, at du ikke ret til udbetaling fra gruppelivsforsikringen eller dækning fra pensionsordningen. Reglen finder du i pensionsregulativets § 2 under afsnittet generel begrænsning.

På grund af den generelle begrænsning skal pensionsordningens værdi bruges til køb af livrente. Enhver livrente er mindre end 2.400,- kr. om året, og derfor vil vi udbetale pensionsordningens værdi som et éngangsbeløb.

…

Denne police bliver ophævet ved udbetalingen. Vi beder dig venligst udfylde og returnere den vedlagte svarblanket til brug for udbetalingen.

Udbetaling af alderssummen

Din alderssum er en kapitalpension. Ved udbetaling skal vi bruge nogle oplysninger fra dig om eventuelle andre kapitalpensioner.

Derfor har vi vedlagt en § 26-erklæring.

…

Alderssummens værdi kan overføres til en anden kapitalpension

Har du en kapitalpension i et pengeinstitut, kan du vælge at få overført alderssummens værdi til denne. Det er ikke muligt at overføre alderssummen til et andet forsikringsselskab.

Hvis du ønsker at få overført værdien til en kapitalpension i dit pengeinstitut, skal du udfylde den vedlagte blanket om overførsel og sende den til os. Så sørger vi for overførslen. Overførslen vil ske, uden at der bliver trukket statsafgift."

Selskabet bemærker over for nævnet, at klageren ikke har besvaret de i skrivelsen stillede spørgsmål.

Klageren er fortsat utilfreds med selskabets besvarelse. Klageren oplyser endvidere over for nævnet, at hun er blevet sygemeldt den 11/2 2002, og at hun den 1/4 2003 har fået tilkendt mellemste pension fra det offentlige. Endelig er klageren uenig med selskabet i, at der for forsikringerne gælder to policer.

Klageren har herefter anmodet sin advokat om bistand.

Klagerens advokat har ved skrivelse af 6/11 2003 til nævnet anført:

"Det er min opfattelse, at min klient har krav på den tegnede pension, idet hverken journalen eller andre oplysninger i sagen giver grund til at antage, at min klient var syg før hun fik stillet diagnosen fibromyalgi .

Jeg bemærker, at en stor del af journalen drejer sig om underlivsproblemer, som næppe er relevante i denne forbindelse. Jeg vil også gerne understrege, at min klient fra sine ganske unge år og indtil hun blev afskediget pr. 31.03.2002 konstant har været i arbejde.

Journalen kan ikke tages til støtte for hverken alkohol eller pillemisbrug.

Det er korrekt, at der af og til har været et vist alkoholforbrug, men dette kan på ingen måde betegnes som misbrug, og pillemisbrug er der slet ikke belæg for.

J.P.B. [klageren] oplyser selv, at hun ikke før sygdommen fibromyalgi blev konstateret, har haft rygsmerter og ledsmerter i almindelighed.

Da hun var i tyverne havde hun seneskedebetændelse i højre hånd som følge af bankens tunge stempler. Hun passede dog sit arbejde med armen i gips og var ikke sygemeldt.

Hun har lejlighedsvis gået til psykiater. En søn født i 1982 viste tegn på at være udviklingshæmmet de første tre år efter fødslen, men det viste sig heldigvis at være tilfældet, at han ikke var udviklingshæmmet, dog var der problemer med hans hørelse. I dette forløb blev min klient rådet til at gå til psykiater i tre år, hvilket hun gjorde.

For ca. 7 år siden kom den ældste søn ud i kriminalitet. Min klient blev igen rådet til at gå til psykiater, som hun kontaktede nogle gange. Hun havde også i denne forbindelse et mavesår, som blev kureret med piller.

Det afgørende må efter min opfattelse være, om J.P.B. på tidspunktet for forsikringens tegning var bekendt med, at hun led af fibromyalgi, men dette er ikke tilfældet, og Stk Pension må derfor være pligtig at udbetale den tegnede pension."

Selskabet har herefter over for nævnet redegjort for dets antagelsesvilkår, herunder risikoberegningen. Selskabet gør samtidig gældende, at det er uden betydning for nærværende sag, om klageren følte sig rask frem til det tidspunkt, hvor hun fik stillet diagnosen fibromyalgi. Selskabet gør derimod gældende, at det er af betydning, at klageren i helbredserklæringen har undladt at oplyse om lægekonsultationer samt sine lidelser. Klageren har derved ikke givet selskabet fornøden anledning til at foretage en nærmere udredning af forsikredes helbredstilstand. Selskabet henviser i den forbindelse til forsikringsaftalelovens § 6.

Klageren har den 19/6 1999 og 12/9 2002 underskrevet erklæring om helbred og arbejdsdygtighed. Heri hedder det:

"Jeg erklærer at:

- jeg er fuldstændig rask og arbejdsdygtig
- jeg inden for de seneste 10 år ikke har lidt af og har været undersøgt eller behandlet for andre lidelser end almindelig forkølelse og influenza, og at jeg ikke har været indlagt på sygehus eller lignende
- jeg i øjeblikket ikke bruger og ikke tidligere gennem længere tid (mere end en måned) har brugt lægemidler ordineret af læge eller anden behandler
- ovenstående oplysninger er i overensstemmelse med sandheden.

Jeg er klar over, at forsikringen ifølge forsikringsaftaleloven kan nedsættes eller ophæves, hvis det oplyste ikke er fuldt sandfærdigt."

Af det til police …-00 hørende pensionsregulativ fremgår bl.a.:

"**§2 Helbredsoplysninger**

Når pensionsordningen oprettes, skal medarbejderen afgive helbredsoplysninger til KP til bedømmelse af helbredstilstanden i henhold til aftale mellem StK og KP.

Er helbredsoplysningerne tilfredsstillende, oprettes pensionsordningen på normale vilkår.

…

KLAUSUL:

Kan pensionsordningen ikke oprettes på normale vilkår, oprettes den med en tidsbegrænset klausul, så pensionsydelser ikke udbetales ved død og/eller erhvervsevnetab i klausulperioden, hvis årsagen er den eller de lidelser, som har været årsag til klausulen.

Klausulen fremgår af forsikringspolicen.

Kan pension ikke udbetales på grund af klausul, anvendes forsikringsværdien til køb af livrente efter nærmere aftale med KP."

Af det til police …-02 hørende pensionsregulativ fremgår bl.a.:

"**§ 2 Helbredsoplysninger**

…

Klausul

Kan pensionsordningen på baggrund af de modtagne helbredsoplysninger ikke oprettes på normale vilkår, oprettes den med en tidsbegrænset klausul. Det betyder, at der ikke opnås dækning ved død og/eller erhvervsevnetab i klausulperioden, hvis årsagen er den eller de lidelser, som har været årsag til klausulen.

…

Generel begrænsning

…

For medarbejdere, der optages 1. november 2001 eller senere, gælder:

Medarbejdere, som ved optagelse i pensionsordningen allerede har en varigt nedsat erhvervsevne på 2/3 eller mere, er ikke omfattet af pensionsregulativets bestemmel-

ser om gruppeinvalidesum, invalidepension, børnepension og præmiefritagelse ved erhvervsevnetab. Det betyder, at der ikke opnås dækning ved erhvervsevnetab."

Nævnet udtaler:
Nævnet har gennemgået sagens mange lægelige akter og må give selskabet medhold i, at klageren har afgivet urigtige oplysninger i helbredserklæringerne i henholdsvis 1999 og 2002 ved ikke at oplyse om lægekonsultationer samt lidelser.

Der er herved ikke givet selskabet fornøden opfordring til inden forsikringernes antagelse at tilvejebringe fornødne yderligere oplysninger om klagerens helbredstilstand.

Da selskabet, såfremt korrekte helbredsoplysninger havde foreligget på tegningstidspunktet, alene ville have oprettet forsikringerne med klausuler, kan nævnet ikke kritisere, at selskabet med hjemmel i forsikringsaftalelovens § 6, stk. 1, har ændret forsikringerne med tilbagevirkende kraft som sket. Nævnet finder endvidere, at dette er sket uden unødigt ophold, jf. forsikringsaftalelovens § 8.

Nævnet lægger til grund, at klageren har to pensionsordninger, der ikke kunne etableres på grund af hendes helbredsmæssige forhold, og at det i henhold til de forsikringsbetingelser, der er gældende for ordningerne, er således, at der for indbetalingerne skal etableres en livrente, som anført af selskabet.

Da nævnet ikke kan pålægge selskabet at etablere forsikringerne på andre vilkår end de for ordningerne gældende, kan nævnet ikke kritisere selskabets afgørelse.

Derfor

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Marianne Højgaard Pedersen